

**Program**  
**Wychowawczo - Profilaktyczny**  
**Zespołu Szkół Samorządowych**  
**w Targanicach**  
**na rok szkolny 2023/2024**

## **I. Podstawa prawna:**

1. Ustawa z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty, ( Dz. U. z 2004r. nr 256, poz 2572, z późniejszymi zmianami).
2. Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2006 r. nr 97, poz. 674 i nr 170, poz. 1218).
3. Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994r. o ochronie zdrowia psychicznego, (Dz. U. nr 111 poz. 535, z późn. zm.).
4. Ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, ( Dz. U. z 2002r. nr 147, poz. 1231, z późn. zm.).
5. Ustawa z dnia 26 października 1982r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (dz. U. z 2002r. nr 11, poz. 109, z późn. zm.).
6. Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. nr 179, poz. 1485, z późn. zm.).
7. Ustawa z dnia 9 listopada 1995r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz. U. z 1996r. nr 10, poz. 55, z późn. zm.) .
8. Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. nr 180, poz. 1493).
9. Rozporządzenie MENiS z dnia 31 grudnia 2002r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz. U. z 2003r. nr 6, poz. 69).
10. Rozporządzenie MENiS z dnia 28 sierpnia 2017 r zmieniające rozporządzenie w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach , szkołach i placówkach.
11. Rozporządzenie MEN z dnia 12 sierpnia 1999r. w sprawie sposobu nauczania szkolnego oraz zakresu treści dotyczących wiedzy o życiu seksualnym człowieka, o zasadach świadomego i odpowiedzialnego rodzicielstwa, o wartości rodziny, życia w fazie prenatalnej oraz metodach i środkach świadomej prokreacji zawartych w podstawie programowej kształcenia ogólnego (Dz. U. nr 67, poz. 756, z późn. zm.).
12. Rozporządzenie MEN z dnia 22 grudnia 2004 r. w sprawie zakresu i organizacji opieki zdrowotnej nad dziećmi i młodzieżą.
13. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”(Dz. U. z 3 października 2011 poz. 1245).
14. Konwencja Praw Dziecka.

15. Ustawa z dnia 24 kwietnia 2015 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii oraz innych ustaw.
16. Rozporządzenie MEN z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii.
17. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej<sup>1)</sup> z dnia 28 marca 2017 r. w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół
18. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo Oświatowe.
19. Rozporządzenie MEN z dnia 22 stycznia 2018 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii.
20. Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 22 lipca 2022 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych szkołach i placówkach
21. Statut szkoły.
22. Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2022/2023.

## **II. Wprowadzenie do programu.**

Pierwszymi wychowawcami swoich dzieci są rodzice. Nauczyciele wspomagają wszechstronny i harmonijny rozwój.

Szkoła jako środowisko wychowawcze ma za zadanie kształtować postawy społeczne, umożliwić korygowanie deficytów w celu optymalizacji osiągnięć edukacyjnych uczniów oraz zapobiegać zagrożeniom poprzez profilaktykę, przeciwdziałanie istniejącym zagrożeniom i wsparcie uczniów, dzieci przedszkolnych w trudnych sytuacjach.

Poprzez wspólne oddziaływania wychowawcze szkoły, rodziców chcemy tak ukształtować naszych wychowanków, aby byli wartościowymi ludźmi, umieli współpracować z innymi, chcieli i potrafili nie tylko brać, ale przede wszystkim dawać. Dążymy do wyposażenia ucznia w odpowiednią hierarchię wartości, norm społecznych i umiejętności podejmowania właściwych decyzji.

Staraliśmy się opracować taki program działań, który byłby zgodny z potrzebami uczniów, rodziców i środowiska. Uwzględniając problemy zdrowotne naszych uczniów,

opracowaliśmy „Program szkoły promującej zdrowie”, który jest integralną częścią Programu Wychowawczo – Profilaktycznego.

Szkoła, ma być ośrodkiem wyzwolenia różnorodnej aktywności uczniów, miejscem, które dobrze przygotowuje młodego człowieka do dalszej nauki, do pracy zawodowej, do odpowiedzialnego, dorosłego życia. Ma wdrażać do samodzielności, pomagać w podejmowaniu decyzji i przygotować do aktywnego udziału w życiu społecznym. Powinna również spełniać zadania zgodne z wymaganiami rozwijającej się cywilizacji, dlatego trzeba ją przekształcać i ulepszać, aby odpowiadała zmieniającej się rzeczywistości.

Pragniemy, aby nasi uczniowie kierowali się w życiu słowami wypowiedzianymi przez wspaniałego pedagoga i opiekuna dzieci, Janusza Korczaka:

„Wyrosną z nich tacy, którzy ku gwiazdom wzlecieć zapragną,  
ale i tacy, którzy nie zawrócą w pół drogi,  
bo im dalej, tym mroczniej i chłodniej”.

Program powstał w oparciu o wyniki obserwacji, badań ankietowych, rozmów i konsultacji z rodzicami, nauczycielami i przedstawicielami Rady Samorządu Uczniowskiego oraz analizy dokumentów szkoły.

Program Wychowawczo-Profilaktyczny szkoły dostosowany jest do potrzeb rozwojowych uczniów oraz potrzeb naszego środowiska lokalnego i obejmuje wszystkie treści i działania o charakterze wychowawczym i profilaktycznym.

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny skierowany jest do wszystkich członków społeczności szkolnej: uczniów, rodziców, nauczycieli, pracowników administracji i obsługi oraz uwzględnia współpracę z organizacjami i instytucjami w środowisku lokalnym.

Warunkiem jego skuteczności jest współdziałanie przy jego realizacji wszystkich wyżej wymienionych podmiotów.

Program w bieżącym roku został uzupełniony o treści regulaminów i rozporządzeń wynikającą z sytuacji pandemii COVID 19 na świecie.

### **III. Zadania Szkolnego Programu Wychowawczo – Profilaktycznego.**

#### **1. Założenia ogólne.**

Zgodnie ze wskazaniem działalność wychowawczo-profilaktyczna w naszej szkole polega na prowadzeniu działań z zakresu promocji zdrowia oraz wspomaganie ucznia w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze:

- *fizycznej* - ukierunkowanej na zdobycie przez ucznia wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowania zachowań prozdrowotnych;
- *psychicznej* - ukierunkowanej na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, ukształtowanie postaw sprzyjających wzmacnianiu zdrowia własnego i innych ludzi, kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi zdrowia, osiągnięcie właściwego stosunku do świata, poczucia siły, chęci do życia i witalności;
- *społecznej* - ukierunkowanej na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz ćwiczeniu umiejętności wypełniania ról społecznych;
- *aksjologicznej* - ukierunkowanej na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenienie znaczenia zdrowia oraz poczucia sensu istnienia.

**Wychowanie** – wspieranie dziecka w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej, które powinno być wzmacniane i uzupełniane przez działania z zakresu profilaktyki dzieci i młodzieży.

Wychowanie jest procesem, który odbywa się w każdym momencie życia dziecka.

**Profilaktyka** to proces wspomagania człowieka w radzeniu sobie z trudnościami zagrażającymi prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu a także ograniczenie i likwidowanie czynników blokujących i zaburzających zdrowe życie. Profilaktyka winna wspomagać proces wychowania.

Szkoła prowadzi systematyczną działalność wychowawczą, edukacyjną, informacyjną i profilaktyczną wśród uczniów, rodziców, nauczycieli i innych pracowników szkoły. Działalność ta odbywać się będzie w formie pogadanek, zajęć warsztatowych, treningów umiejętności, debat, szkoleń, spektakli teatralnych, festynów, a także w innych postaciach uwzględniających wykorzystywanie aktywnych metod pracy.

## **2. Cele wychowania i profilaktyki:**

- budowanie postawy prozdrowotnej i zdrowego stylu życia;
- kształtowanie nawyków kulturalnego zachowania, efektywnej współpracy, komunikowania się z rówieśnikami i dorosłymi. Wdrażanie do życia w społeczności szkolnej i grupie rówieśniczej, społeczności lokalnej,
- kształtowanie hierarchii systemu wartości, w którym zdrowie należy do jednych z najważniejszych wartości w życiu,
- rozwijanie i wspieranie działalności wolontarystycznej;

- wspieranie rozwoju intelektualnego, przygotowanie do odbioru dóbr kultury, upowszechnianie czytelnictwa, szanowanie dorobku narodowego, przy jednoczesnym otwarciu na wartości europejskie.

### **3. Model absolwenta.**

Absolwent jest:

- **aktywny:** posiada zainteresowania, pasje jest twórczy, wykazuje się samodzielnością, ciekawy świata, korzysta z różnych źródeł informacji, wykorzystuje zdobytą wiedzę;
- **odpowiedzialny:** umie samodzielnie rozwiązywać problemy, podejmuje działania i przewiduje ich konsekwencje,
- **otwarty:** potrafi uważnie słuchać, rozmawiać umie współpracować w grupie, prezentuje swój punkt widzenia i szanuje poglądy innych;
- **optymistą:** pozytywnie patrzy na świat, lubi siebie i innych;
- **tolerancyjny:** szanuje inne rasy i nacje oraz ich poglądy, jest wrażliwy na potrzeby drugiego człowieka,
- **świadomy swoich praw i praw innych ludzi:** zna swoją wartość, swoje prawa, zna i respektuje prawa innych.

### **IV. Kryteria efektywności.**

- Wszyscy uczniowie naszej szkoły są poddani oddziaływaniom tego programu.
- Wszyscy nauczyciele realizują *Program Wychowawczo - Profilaktyczny*, a w szczególności nauczyciele wychowawcy uwzględniają jego treści podczas planowania i realizacji klasowych planów pracy.
- Rodzice uczniów naszej szkoły znają i akceptują program oraz czynnie współpracują przy jego realizacji.

### **V. Zadania i obowiązki podmiotów realizujących program.**

#### **Dyrektor szkoły:**

- a) dba o prawidłowe funkcjonowanie szkoły, o poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej szkoły, o kształtowanie twórczej atmosfery pracy w szkole,
- b) wspiera finansowo i organizacyjnie działania profilaktyczne w środowisku szkolnym,
- c) stwarza warunki do prawidłowej realizacji Konwencji Praw Dziecka oraz umożliwianie uczniom podtrzymywania poczucia tożsamości narodowej, etnicznej i religijnej,
- d) kontroluje wypełnianie przez uczniów obowiązku szkolnego,
- e) organizuje szkolenia dla nauczycieli,
- f) dba o zapewnienie bezpieczeństwa na terenie szkoły;

### **Pedagog szkolny, psycholog, pedagog specjalny:**

- a) ma obowiązek niesienia wszechstronnej pomocy dzieciom poprzez zajęcia w klasach, konsultacje, terapię
- b) ma obowiązek ścisłej współpracy z Policją, sądem dla nieletnich,
- c) diagnozuje problemy wychowawcze,
- d) poprzez działania wychowawcze kształtuje wśród uczniów i rodziców świadomość prawną w zakresie ponoszenia konsekwencji za popełniony czyn,
- e) doskonali swoje kompetencje w zakresie wychowania i profilaktyki;
- f) jest realizatorem programów profilaktycznych
- g) dba o wszechstronny rozwój uczniów zagrożonych niedostosowaniem społecznym, niepełnosprawnych, przejawiających problemy emocjonalne
- h) dba o pedagogizację rodziców/opiekunów.
- i)

### **Nauczyciel:**

- a) ma obowiązek reagowania na przejawy u dzieci niedostosowania społecznego,
- b) wspiera swoją postawą i działaniami pedagogicznymi rozwój psychofizyczny uczniów,
- c) udziela pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych, w oparciu o rozpoznane potrzeby uczniów,
- d) odpowiada za życie, zdrowie i bezpieczeństwo dzieci podczas pobytu w szkole i poza jej terenem
- e) świadczy pomoc psychologiczno - pedagogiczną w bieżącej pracy z uczniem;

### **Wychowawca klasy:**

- a) prowadzi we współdziałaniu z pedagogiem szkolnym szkolenia i konsultacje dla rodziców,
- b) dąży w swojej pracy do integracji zespołu klasowego, sprawuje opiekę wychowawczą nad powierzonymi mu uczniami szkoły poprzez tworzenie warunków wspomagających ich rozwój i przygotowują uczniów do życia w rodzinie i w społeczeństwie,
- c) poznają warunki życia i nauki swoich wychowanków,
- d) uczą pozytywnego myślenia i stawiania na sukces poprzez rozwijanie poczucia własnej wartości,
- e) realizują w toku pracy wychowawczej treści i cele programowe programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły,
- f) koordynują pomoc psychologiczno - pedagogiczną w swojej klasie;

### **Rodzice:**

- a) współdziałają z nauczycielami i wychowawcą w sprawach wychowania i kształcenia dzieci,
- b) dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego swoich dzieci.

## **VI. Ewaluacja programu**

Przebieg programu będzie na bieżąco analizowany pod względem efektywności oraz zgodności przebiegu z założeniami. Do analizy posłużą ankiety, obserwacja, analiza bieżących problemów wnioski Zespołu Wychowawców. Pod koniec roku szkolnego będzie prowadzona pisemna ewaluacja programu.

Uzyskane informacje będą służyły modyfikacji programu.

## **VII. Diagnoza w zakresie występujących w środowisku szkolnym czynników chroniących i czynników ryzyka w ZSS w Targanicach w roku szkolnym 2023/24.**

Diagnoza przeprowadzona we wrześniu 2023 r., stanowi podstawę ewaluacji programu i przystosowania go do bieżących potrzeb uczniów (załącznik do programu).

## **VIII. Zespół opracowujący Program Wychowawczo – Profilaktyczny:**

Agata Porzycka – pedagog, psycholog  
Honorata Ogórek – pedagog specjalny  
Halina Wojewodzic  
Jolanta Rokowska  
Monika Pająk  
Jerzy Maciejczyk  
Marta Skrzyńska  
Agnieszka Cholewka  
Agata Bizoń



